

نقدی بر کتاب آموزش جامع و کاربردی ویژوال بیسیک ۶

• داود محمدی فردا

نویسنده و کارشناس در حوزه کامپیوتر

از این‌رو آنچه مغفول می‌ماند، نظم منطقی و آموزشی بوده و آنچه برای خواننده حاصل می‌شود، مشت‌ی مطلب تکه‌پاره برای امتحان آخر دوره است که با هیچ‌وصله و پینه‌ای نمی‌تواند یک مفهوم واحد را به ذهنش، حداقل برای چند ماه، بسپارد و بلافاصله مطالب را فراموش می‌کند، صدا البته که این خاصیت ذهن است که مطالب بی‌معنی و بی‌قالب را همواره به‌دور می‌ریزد. کتاب آموزش جامع و کاربردی ویژوال بیسیک ۶ مشت‌ی از این خروار است.

در مقدمه کتاب می‌خوانیم: با وجود اینکه در زمینه وی. بی. ۶، منابع زیادی گردآوری و تألیف شده است، لیکن کمابیش هیچ‌کدام از این کتاب‌ها نتوانسته‌اند نیاز دانشجویان را به‌طور کامل برآورده کنند.

اگر جمله فوق را بپذیریم و بعد کتاب را مطالعه کنیم، مجبور می‌شویم بار دیگر این جمله را تصدیق کنیم. چرا که مطالبی را که فهرست مندرجات کتاب نشانی آنها را می‌دهد، حداقل جامع نیست. زیرا زمانی که به جامعیت اشاره می‌کنیم، آنچه به ذهن می‌رسد یک دستنامه^۵ حرفه‌ای و البته آموزشی است که البته کتاب فراتر از آموزش برخی از مباحث وی. بی در قالب استاندارد سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای نیست.

کتاب در ارائه مطالب دارای نظم منطقی نیست. در آموزش زبان برنامه‌نویسی به دلیل وجود تقدم و تأخر ذاتی در مطالب همواره باید نظم منطقی مدنظر قرار گیرد. متأسفانه در این کتاب از این نظم خبری نیست. برای مثال در صفحه ۲۹ هنوز کدنویسی شروع نشده، سربرگ ادیتور^۶ و گزینه‌های آن شرح داده شده است.

هچنین مطالب فصل سوم که به آشنایی با محیط وی. بی اختصاص دارد، باید اصولاً قبل از فصل دوم، که به تنظیمات پروژه مربوط است، می‌آمد.

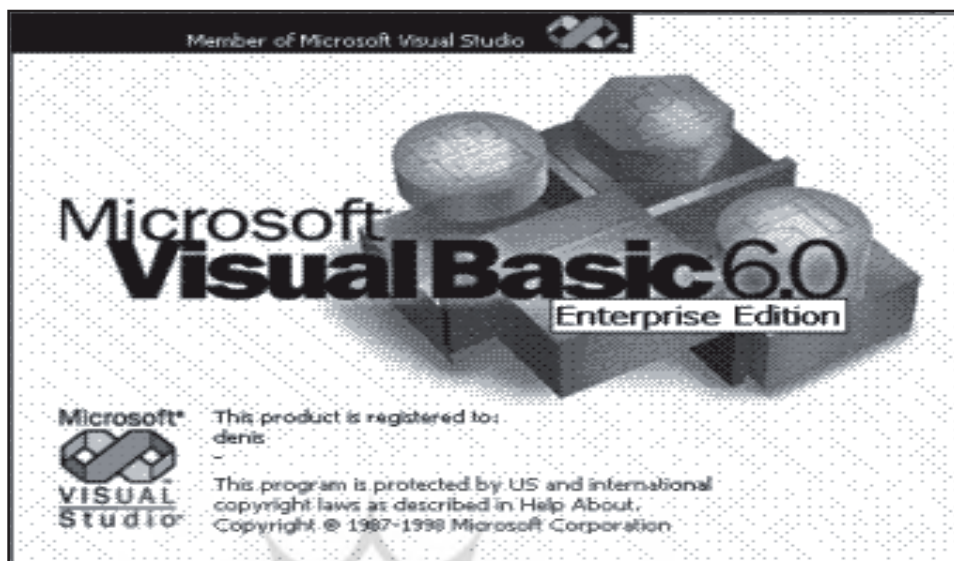
■ محمدپور، پرستو؛ مرجمکی، فرید؛ خراسان‌نژاد، محسن. آموزش جامع و کاربردی ویژوال بیسیک ۶. تهران. انتشارات سه‌با دانش، انتشارات وینا. ۱۳۸۶. ۴۱۶ ص. شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۴۸-۱۷-۴.

آموزش کامپیوتر از آغاز ورود این ابزار به ایران همواره با مشکلات بنیادی مواجه بوده است. با وجود کاربرپسند^۲ شدن نرم‌افزارها و آمدن محیط‌های ویژوال^۳ مبنی بر بصر همچنان آموزش عمومی این رشته دچار مشکل است. به‌طوری‌که سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، که متولی ایجاد استانداردهای آموزشی در این حوزه است، همواره مأمنی برای انحصار برخی از ناشران خاص شده و این امر موجب گردیده که این استانداردها هیچ‌وقت به نقد و چالش کشیده نشود.

رویکرد موجود در اکثر کتاب‌هایی که مدعی رعایت استاندارد این سازمان می‌باشند، رویکرد کسب مدرک است.

در آموزش زبان برنامه‌نویسی به دلیل وجود تقدم و تأخر ذاتی در مطالب همواره باید نظم منطقی مدنظر قرارگیرد. متأسفانه در این کتاب از این نظم خبری نیست

پایه و اساس مفاهیم برنامه‌نویسی، الگوریتم و فلوچارت است که این ابزار هم برنامه را برای برنامه‌نویس سهل می‌کند و هم ابزار آموزشی خیلی خوبی در کنار دستورات زبان برنامه‌نویسی است. در این کتاب کوچک‌ترین اشاره‌ای به استفاده از این ابزار نشده است

کتاب کوچک‌ترین توجهی به این امر نشده است. از دیگر اشکالات کتاب فقدان مثال‌های کاربردی و هدفمند است که در جای‌جای کتاب کمبود آن حس می‌شود، اگرچه بخش زیادی از کتاب، حدود هشتاد صفحه، به پرسش‌های چهارگزینه‌ای اختصاص یافته که البته دلیل آن کاملاً منطبق بر اهداف این کتاب‌ها، یعنی کسب مدرک توسط خواننده از سازمان فنی و حرفه‌ای، می‌باشد.

نتیجه‌گیری

آموزش نیز مانند هر خدمات دیگر با رقابت ارتقا می‌یابد و رقابت نیز در فضای آزاد و دور از انحصار شکل می‌گیرد. تا زمانی که برخی از ناشران، نشر و پخش کتاب‌های آموزش کامپیوتر را در انحصار خود داشته باشند، در به همین پاشنه خواهد چرخید و در این چرخیدن، چه مؤلفان گرانقدری که به دلیل ناآشنا بودن با قواعد شبکه‌ای این ناشران از گردونه بیرون خواهند شد و چه خوانندگانی که در این آشفته بازار سردرگم خواهند بود.

پی‌نوشت‌ها:

1. davood_mohammadi@yahoo.com
2. user Friendly
3. Visual
4. VB
5. handbook
6. editor

از جمله مشکلات دیگر کتاب‌های آموزش کامپیوتر در ایران بمباران ذهن خواننده با واژه‌های مختلف کامپیوتر می‌باشد که قطعاً حاصلی جز دزدگی و گریز از خواندن و علمی کار کردن و رجوع به کلیک‌های متعدد و آزمون و خطا در محیط نرم‌افزاری ندارد. فرض کنید کسی که از ویژوال بیسیک چیزی نمی‌داند، بخواهد فصل اول (صفحه ۲۱) را مطالعه کند، در همین صفحه ناگهان با واژه‌های Graphic user Interface, Rapid Application Development, event handling مواجه شود. قطعاً به علت تحمیل شدن حجم زیادی از مجهولات تقریباً ذهن رمقی برای ادامه نخواهد داشت. البته این گفته بدین معنا نیست که این واژه‌ها نباید آموزش داده شوند. بلکه منظور این است که هر چیز به جای خود نیکوست.

پایه و اساس مفاهیم برنامه‌نویسی، الگوریتم و فلوچارت است که این ابزار هم برنامه را برای برنامه‌نویس سهل می‌کند و هم ابزار آموزشی خیلی خوبی در کنار دستورات زبان برنامه‌نویسی است. در این کتاب کوچک‌ترین اشاره‌ای به استفاده از این ابزار نشده است.

وی. بی. یک زبان شیء‌گراست. در آموزش اینگونه زبان‌ها با توجه به خاصیت مفاهیم شیء‌گرا که پیچیده می‌باشند، باید از ظرافت و دقت بالایی بهره‌مند بود، وگرنه خواننده در ورطه‌ای می‌افتد که در آن همه چیز برای او گنگ و نامفهوم می‌شود. برای مثال ابتدا باید به مفاهیم و رویکردهای برنامه‌نویسی رویه‌ای آموزشی بخشید، آنگاه از پس این مفاهیم، شیء‌گرایی که گرایش نوین در برنامه‌نویسی است، شرح داده شود. در این